

عصر پرداخت

یکشنبه ۱۰ اسفند ۱۳۹۹ ■ 28 Feb 2021 ■ شماره ۴۵ ■ ۴ صفحه رایگان

ویژگی‌های جدید شاپرک ۲ و قابلیت‌های اضافه شده

شرکت شاپرک که بازوی اصلی بانک مرکزی در شبکه پرداخت و رگولاتور و قانونگذار این حوزه است، مدتی است که مستند به نام شاپرک ۲ را به شرکتهای پرداخت ابلاغ کرده است (تاریخ اولین ویرایش این مستند به خردادماه ۱۳۹۸ بر می‌گردد). تا آنجا که اطلاع دارم هیچ شرکتی به‌جز شرکت خدمات که سرویس‌دهنده سوئیچ به شرکت شاپرک است، هنوز سوئیچش را به این نسخه آپدیت نکرده، ولی قطعاً به‌زودی شرکتهای این به‌روزرسانی را انجام خواهند داد. بنابراین در نظر دارم با توجه به مستندی که منتشر شده است به قابلیت‌هایی که به صنعت پرداخت می‌تواند اضافه شود بپردازم. قطعاً بعد از پیاده‌سازی در شرکتهای مختلف ممکن است در عمل تغییراتی رخ دهد و یا اینکه ذهن‌های خلاف سرویس‌های جالب‌تری هم ایجاد کنند. در این مطلب سعی می‌کنم به جزئیات فنی نپردازم و بیشتر تأثیراتی که مشتریان و فروشندگان درک خواهند کرد را شرح دهم.

- افزودن تراکنش تأیید رمز
- تراکنش برگشت از خرید
- تراکنش ویژه مرکز خرید
- تراکنش سوخت
- تراکنش خرید با تأیید اولیه
- تراکنش آدرس دارنده کارت
- تراکنش اطلاعات دارنده کارت
- تراکنش صورتحساب
- افزودن قابلیت اخذ کارمزد مختلف در صورت عدم دریافت کافند

دریافت کارمزد از دارنده کارت

بانک مرکزی در این مستند پیش‌بینی کرده است که ممکن است در آینده نزدیک از دارنده کارت در زمان تراکنش کارمزد بگیرد. بنابراین در این مستند پیش‌بینی کرده است که در صورتی که دارنده کارت در قبال تراکنش رسید کافندی دریافت کند، باید کارمزد بیشتری بپردازد ولی زیاد به این موضوع نپرداخته و به مقدار تفاوت اشاره نکرده و فقط باب آن را برای آینده گشوده است.

احراز هویت دارنده کارت

امروزه تنها راه احراز هویت دارنده کارت، بررسی اطلاعات چاپ شده روی کارت است و اگر نوشته روی کارت پاک شده باشد یا اینکه نوشته‌های روی آن عمداً پاک کرده باشند و دوباره رویان چاپ کرده باشند، هویت دارنده کارت جعلی خواهد بود. بنابراین در مجموع نمی‌توان این روش را روش مطمئنی برای احراز هویت دارنده کارت در نظر گرفت.

ادامه در صفحه ۴

در میزگرد آنلاین با حضور مدیران بانکی و پرداخت الکترونیک کشور عنوان شد:

حذف رمز در اولویت پروژه پرداخت موبایلی قرار گیرد

ارائه دهنده راهکارهای نرم افزاری بانکی،
سازمانی و سفارش مشتری
www.Ansarit.ir

در هر نقطه از ایران
همراه شما هستیم

TOSAN TECHNO
Smart Innovation

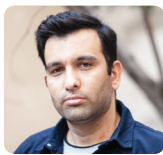
FAX
 ATECAP
 LG CNS
 CROBanking

HYOSUNG
 King Teller
 NCR
 GWI

www.tosantechno.com

در میزگرد آنلاین با حضور مدیران بانکی و پرداخت الکترونیک کشور عنوان شد:

حذف رمز در اولویت پروژه پرداخت موبایلی قرار گیرد

عبداله افتاده

90ictnews@gmail.com

پروژه پرداخت موبایلی مبتنی بر EMV، خدمت جدید بانکی است که به تراکنش‌های «ضروری بدون کارت» معروف هستند. در این روش از فناوری NFC برای پرداخت‌های بدون تماس استفاده شده است؛ به این ترتیب که اگر گوشی کاربر دارای قابلیت NFC باشد و دستگاه کارت‌خوان نصب‌شده نیز چنین قابلیتی را دارا باشد، کاربر می‌تواند با نزدیک کردن گوشی تلفن همراه خود به دستگاه کارت‌خوان و بدون نیاز به استفاده از فیزیک کارت بانکی، وجه موردنظر را پرداخت کند.

این در حالی است که دو هفته پیش بانک مرکزی با انتشار فیلمی از مراسم رونمایی از پایلوت این پروژه اعلام کرد که زیرساخت بانکی برای ارایه سرویس پرداخت‌های موبایلی براساس استاندارد EMV آماده شده و بانک‌ها و شرکت‌های پرداخت می‌توانند به ارایه این سرویس اقدام کنند. البته در فیلم آموزشی دیگری که توسط بانک مرکزی منتشر شد گویا قرار است با استقرار استاندارد EMV، انطباق هرچه بیشتر شبکه پرداخت ایران با سایر شبکه‌های بین‌المللی پرداخت کشورهای دیگر تحقق یابد.

به منظور پیاده‌سازی این استاندارد می‌بایست کارت‌های هوشمند جدید جایگزین کارت‌های مغناطیسی فعلی می‌شد. با توجه به هزینه‌های بالای ورود کارت‌های هوشمند به کشور و شخصی‌سازی آنها برای مشتریان بانکی و نیز محدودیت‌های کشور در شرایط تحریمی، بانک مرکزی تصمیم گرفت تا ضمن تأکید بر استقرار استاندارد EMV، کارت هوشمند فیزیکی صادر نشود. برای اجرای این سیاست، استفاده از تلفن همراه به جای کارت هوشمند و نیز ذخیره‌سازی اطلاعات کارت‌های بانکی مغناطیسی به روشی امن در تلفن همراه هر شخص در دستور کار قرار گرفت.

شرکت خدمات انفورماتیک به عنوان بازوی فنی بانک مرکزی، استاندارد EMV را در قالب طرح ملی به کشور، وارد و آن را بومی‌سازی کرد. در نتیجه، تغییرات زیرساختی در سامانه‌های حاکمیتی پرداخت کشور همانند «شتاب»، «شاپرک»، «سهند» و «مانا» اعمال شد. همچنین برای اجرای آزمایشی این طرح، تغییرات لازم برای یک بانک و یک PSP نمونه (شرکت‌های بزرگ در حوزه پولی و مالی) انجام و بدین ترتیب امکان ذخیره‌سازی امن کارت‌های بانکی و پرداخت غیرتماسی با تلفن همراه مبتنی بر استاندارد EMV در شبکه پرداخت کشور با عنوان «راهکار کهریا» فراهم شد. برای فراگیر شدن این طرح، لازم است سایر بانک‌ها و شرکت‌های PSP پیاده‌سازی‌ها و تغییرات لازم را در سامانه‌های خود انجام دهند.

برای استفاده از پرداخت موبایلی مبتنی بر استاندارد EMV پس از نصب برنامه دارای مجوز بانک مرکزی و انجام فرایند احراز هویت و ثبت اطلاعات کارت مشتری، تلفن همراه آماده بهره‌برداری خواهد بود و انجام تراکنش بر روی پایانه فروش با نزدیک کردن تلفن همراه به پایانه به سهولت میسر می‌شود.

البته گفته شده به دلیل تنوع کسب‌وکار و امنیت بالای این روش، امکان پرداخت تراکنش‌های ریزمقدار بدون وارد کردن رمز کارت نیز در آینده میسر خواهد شد و این امر، به معنای انجام تراکنش امن و سریع بدون تماس با ابزار پرداخت و انتقال هر نوع آلودگی خواهد بود.

از این‌رو، در این میزگرد آنلاین از سلسله نشست‌های تخصصی بانکداری و اقتصاد دیجیتال، با عنوان «بررسی اجرای پروژه پرداخت‌های موبایلی مبتنی بر سامانه کهریا» که با حضور ناصر حکیمی، مشاور مدیرعامل بانک تجارت و پیمان منعم طبری مدیرعامل شرکت ایران کیش برگزار شد، ابهامات، چالش‌ها و آینده پرداخت موبایلی در ایران، موردبحث و تبادل‌نظر قرار گرفت. مشروح این گفت‌وگو، پیش‌روی شماسنت.

حامی این میزگرد، شرکت به پرداخت ملت

جناب طبری! شرکت ایران کیش و بانک صادرات، دو مجموعه‌ای بودند که در پروژه پرداخت موبایلی مبتنی بر EMV پیشگام بوده‌اند. البته بنده تا زمانی که سایر شبکه بانکی به آن اضافه شوند، نام این پروژه را پایلوت می‌گذارم. به عنوان نخستین پرسش لطفاً بفرمایید چه اتفاقی در پرداخت‌های موبایلی مبتنی بر استاندارد EMV و لایه فنی آن رخ داده است؟ همچنین درباره تغییر معماری شبکه و اینکه تراکنش‌ها از چه گره‌هایی عبور می‌کنند، نیز توضیح دهید.

طبری: البته چون محدوده آن در حد بانک صادرات و ایران کیش است، شاید مفهوم پایلوت را داشته باشد اما هریک از شرکت‌های پرداخت دیگر که به شاپرک ۲ متصل شوند، می‌توانند در این پکیج قرار گیرند و می‌توان گفت در حال حاضر، وضعیت، عملیاتی شده است. درباره اینکه چگونه انجام شده، باید عرض کنم شبکه، همان شبکه شاپرک است و معماری شبکه تغییر نکرده، فقط کارت فیزیکی، جای خود را به موبایل داده و معادل هر کارت، یک توکن، لحاظ شده و یک اپلیکیشن به نام کهریا در حال تولید است. تلاش دوستان بر این است که built-in بتواند در اپلیکیشن‌های موبایلی PSPها و بانک‌ها قرار گیرد. فهرست کارت‌ها در آن هست و وقتی کارتی را انتخاب می‌کند، توکن معادل آن را به سمت کارت می‌فرستند و کارت همان توکن را به عنوان پن به بانک می‌فرستد و قاعدتا در سمت سرور، تناظر بین توکن و پن کارت اتفاق می‌افتد و با وارد کردن رمز اول، تراکنش انجام می‌شود. بنابراین چندان در معماری شبکه از نظر فرایند انتقال تراکنش، تغییر ایجاد نمی‌شود اما حسن کار این است که هر تعداد کارت موجود باشد، روی موبایل معرفی می‌شود و معادل توکن خواهد بود. بدیهی است تمام بانک‌هایی که قرار است آن را پشتیبانی کنند، باید این فضا برای آنها حاکم شود که بتوانند معادل توکن کارت‌های صادرشده قبلی و

حکیمی: این پارامترهای تنظیمی مدیریت ریسک در نحوه استقبال مردم از روش جدید پرداخت مهم است. اصل ماجرا این است که همان‌طور که در خارج از کشور، اختیاراتی به بانک‌ها و مشتریان داده شده که این پارامترها را تنظیم کنند، به سمتی حرکت نکنیم که با یک دستورالعمل، پارامترها را تنظیم کنیم و سپس تغییر این دستورالعمل به سال‌ها و ماه‌های بعد موکول شود. این دستورالعمل را از همین ابتدا در اختیار بانک‌ها و مردم قرار دهیم زیرا آنها به بی‌زینس نزدیک‌ترند و تجربه بهتری را می‌توانند به ارمغان بیاورند

جدید، در سمت بانک مرکزی نهادینه کنند تا جدول‌شان یکسان شود و مورداستفاده قرار گیرد. اینکه چگونه اجرایی شود، از سمت بانک‌ها چندان مطلع نیستم اما درخصوص PSP، اپلیکیشنی است که وقتی جای کارت را می‌گیرد، فقط باید از دستگاه‌های کارت‌خوانی که دارای قابلیت NFC هستند و همچنین گوشی‌هایی که NFC دارند، استفاده شود تا انتقال دیتا یا توکن صورت گیرد. راه‌حل‌های میان‌بری نیز وجود دارد که در صورت لزوم، در ادامه عرض خواهم کرد.

اشاره کردید اپلیکیشنی به نام کهریا در حال تولید است که در سایر اپلیکیشن‌ها بنشیند و اطلاعات در آنجا وارد شود؟ این قسمت را درست متوجه نشدم.

طبری: مثلاً اگر بنده کارت بانک تجارت، صادرات یا سایر بانک‌ها را داشته باشم، ایشو کردیم، لیست‌ها می‌تواند در آن قرار بگیرد. هریک از این کارت‌ها، معادل توکنی خواهد داشت که اصطلاحاً به آن AID می‌گویم. این

توکن‌ها به دستگاه پوز منتقل می‌شود و تراکنش جای آن ارسال می‌شود.

یعنی مثلاً ما یک سرویس در سایت خبری‌مان به نام سرویس فناوری ایجاد می‌کنیم و یک سرویس یا آی‌کون هم در اپلیکیشن «پات» ایران کیش به عنوان کهریا قرار می‌گیرد و نیاز نیست یک اپلیکیشن دیگر استفاده کنیم. درست است؟ طبری: نگاه این است که می‌تواند اپلیکیشن مجزایی به نام کهریا باشد یا موارد دیگری به نام ماژول که در اصطلاح فنی به آن AAR می‌گویند؛ ماژول امن که built-in در برنامه‌های موجود باشد. طبیعی است که اگر ماژول امن داده شود، بسیار بهتر است تا استقلال برنامه‌های دیگر حفظ شود؛ یعنی مثلاً در همان اپلیکیشن پات، بتواند لیست کارت‌ها را ببیند و از آن طریق توکن را بفرستد. به نظر من این استقلال باید درست شود و بانک مرکزی هم در دستور کار قرار می‌دهد تا استقلال همراه‌بانک‌ها، اپلیکیشن‌های PSP و بعضاً استارت‌آپ‌ها حفظ شود.

آقای حکیمی! بعد از رونمایی پایلوت طرح در هفته‌های گذشته، بسیاری اظهار کردند این روش پرداخت در سال ۹۶، زمان حضور شما در بانک مرکزی هم رونمایی شد. لطفاً بفرمایید این طرح با آن زمان، چه تفاوت‌هایی دارد و چرا آن زمان با روش شما، اجرایی نشد؟

حکیمی: اولین نکته این است که طرح سال ۹۶، EMV نبود؛ یعنی از ساختارهای مربوط به پرداخت‌های غیرحضوری استفاده می‌شد تا پرداخت‌های حضوری انجام شود. همان‌طور که تمام اپلیکیشن‌های موجود روی موبایل، با چهار مولفه شماره کارت، رمز دوم، CVV2 و تاریخ انقضا، از پرداخت غیرحضوری کارتی استفاده می‌کنند، روی این بستر هم از همین ساختار استفاده شده بود تا پرداخت موبایلی انجام شود. بنابراین هنگام پرداخت باید رمز دوم و CVV2 وارد می‌شد و تاریخ انقضا نیز اگر کارت، قبلاً معرفی شده بود، ذخیره می‌شد و اگر ذخیره نشده بود، باید وارد می‌شد. این اقدام در سال ۹۶، در نمایشگاه کتاب رونمایی و امکان پرداخت از طریق موبایل فراهم شد اما همان زمان هم به خاطر تجربه کاربری (UX) پیچیده‌اش چندان مورد استقبال قرار نگرفت. آنچه الان وجود دارد، پرداخت مبتنی بر EMV است؛ به این معنا که به جای وارد کردن شماره کارت

و... که طبق مقررات PCI پیچیدگی‌های خاص خود را دارد، از توکن شماره کارت برای تبادل استفاده می‌شود که سهولت بیشتری از نظر امنیتی دارد و امکان مدیریت ریسک را از لحاظ شاخص‌های لازم برای پرداخت‌های ریزمقدار فراهم می‌کند. بنابراین به طور خلاصه اول اینکه در روش جدید استاندارد EMV معرفی شده و دوم اینکه تراکنش به جای مولفه‌های غیرحضوری با مولفه‌های حضوری انجام می‌شود. در این حالت، فقط رمز اول وارد می‌شود و نیازی به CVV2 و تاریخ انقضا وجود ندارد. بنابراین پیش‌بینی این است که با استفاده از رمز اول، به عنوان تنها مولفه لازم برای پرداخت، سهولت بیشتری برای پرداخت‌های موبایلی ایجاد می‌شود.

فکر می‌کنید با فرایند موجود، از این طرح استقبال شود؟

حکیمی: اگر NFC وجود داشته باشد و tap and go و بدون رمز جلو برود، سهولت آن بسیار زیاد و از کارت، آسان‌تر است اما اگر قرار باشد

در اپلیکیشن، کارت را انتخاب و سپس رمز را وارد کنیم و بعد موبایل را نزدیک کرده یا از QR استفاده کنیم، تجربه کاربری جذابی برای استفاده آن وجود ندارد زیرا استفاده از کارت و رمز اول، همچنان برتری زمانی دارد. جناب طبری! نظر شما در این زمینه چیست؟ دوستان در بانک مرکزی گفته‌اند در آینده، بدون tap and go راه‌اندازی می‌شوند. یک مثال می‌زنم. پدرم همیشه می‌گفت اگر شب اول خواستگاری، بله را بگیری، با فشار کمتری بیرون می‌آیید اما اگر به جلسه دوم برسد، تعداد سکه و سایر موضوعات، سخت‌تر می‌شود! بالاخره همان جلسه اول جواب بله را بگیریم! در این زمینه نیز اگر برای ورود به بازار این طرح، تجربه کاربری، راحت نباشد، ممکن است در توسعه و استقبال از سوی مردم با شکست مواجه شود. الان استاندارد، EMV شده اما همان‌طور که آقای حکیمی اشاره کردند در سال ۹۶، مشابه آن، روش پرداخت وجود داشته است. فکر نمی‌کنم پیچیدگی زیادی در مقایسه با این موضوع داشت و فقط استاندارد آن چیز دیگری بود. آنجا هم استقبال نشد و هیچ

طبری: از آنجا که سیستم، رمز اول را استفاده می‌کند، تجربه کاربری مناسبی ایجاد می‌نماید و برای اولین بار در کشور در حال رخ دادن است. بحث EMV یا توکنایز کردن نیز بدیهی است اما درباره اینکه کاربر باید کارتی را انتخاب کند، اگر چند کارت انتخاب کرده باشد، چاره‌ای نیست. اگر امکان داده شود که خود PSPها یا بانک‌ها استقلال داشته باشند، فرد می‌تواند یک کارت را به عنوان پیش‌فرض تعریف کند و همیشه از آن کارت، کسر شود و انتخاب کارت، نیز کمتر صورت گیرد اما درخصوص اینکه tap and go شود، الان هم امکان آن وجود دارد

اتفاقی هم در سه سال گذشته نیفتاده است. فکر نمی‌کنید بهتر بود در گام اول ورود به بازار، حداقل به صورت tap and go اتفاق می‌افتاد تا به شیوه فعلی؟ شخصاً فکر می‌کنم خودم از روش موجود استفاده نکنم. اگر قرار باشد موبایل، اپلیکیشن، انتخاب کارت و ورود رمز را هم داشته باشم، پس چه فرقی می‌کند. با روش رایج فعلی که کارت در دست خودمان هست و سریعاً آن را می‌کشیم و یک رمز وارد می‌کنیم، به همین سادگی! نظر شما چیست؟

طبری: فرمایش آقای حکیمی درست است. از آنجا که سیستم، رمز اول را استفاده می‌کند، تجربه کاربری مناسبی ایجاد می‌نماید و برای اولین بار در کشور در حال رخ دادن است. بحث EMV یا توکنایز کردن نیز بدیهی است اما درباره اینکه کاربر باید کارتی را انتخاب کند، اگر چند کارت انتخاب کرده باشد، چاره‌ای نیست. اگر امکان داده شود که خود PSPها یا بانک‌ها استقلال داشته

باشند، فرد می‌تواند یک کارت را به عنوان پیش‌فرض تعریف کند و همیشه از آن کارت، کسر شود و انتخاب کارت، نیز کمتر صورت گیرد اما درخصوص اینکه tap and go شود، الان هم امکان آن وجود دارد و از یک مبلغی به پایین می‌تواند رمز وارد نشود. فکر می‌کنم باید آمادگی بانک‌ها وجود داشته باشد که در آن حالت، CMS بانک، این موضوع را بپذیرد که شناسایی رمز را نخواهد و بین و بدون پن را پشتیبانی کند و گرنه این تراکنش تا سطح CMS می‌رود و CMSهای بانک می‌توانند برای این مبالغ، آن را بپذیرند. اینکه این مبلغ، چقدر باشد، بانک مرکزی، باید هرچه زودتر، مشخص کند که بر اساس شنیده‌ها در دستور کار این نهاد قرار دارد. این اتفاق بیفتد ما هم به سرعت tap and go راه‌اندازی می‌کنیم. به نظر مبلغ آن می‌تواند خیلی سریع انتخاب شود و بدون پن بودن آن به CMSهای بانک‌ها ارتباط دارد مانند رمز پویا که وقتی اجرایی شد، بانک‌ها باید در سطح CMS. آن را پشتیبانی می‌کردند و به سرعت این کار را کردند. اگر دستورالعمل آن، سریع‌تر تدوین و ارائه شود، بانک‌ها هم می‌توانند سریع‌تر آن را انجام دهند و استقبال خوبی هم از آن خواهد شد.

آیا برای تراکنش‌ها، نیاز به اینترنت وجود دارد و مشتری باید در تمام تراکنش‌ها، اینترنت داشته باشد؟

طبری: خیر. چون تراکنش از سمت کارت‌خوان ارسال می‌شود، خود گوشی اینترنت نیاز ندارد و می‌تواند اپلیکیشن در قسمت کارت‌اش آفلاین باشد، یک بار کارت را بخواند و به صورت آفلاین انجام دهد و در مسیرهای بعدی، کارت را آفلاین انتخاب کند، روی پوز قرار دهد، سپس دیتای توکن آن ارسال می‌شود و سایر اقدامات با کانکشن پوز است. اگر پوز زدن و یا GPRS باشد، حتماً کانکشن اینترنتی دارد و اگر dial-up باشد، از کانکشن dial-up استفاده می‌کند.

با توجه به روش کنونی که مشتری در ابتدای طرح، باید مراحل مانند نزدیک کردن موبایلش به کارت‌خوان – اعم از NFC یا QR – باز کردن اپلیکیشن، انتخاب کارت، وارد کردن مبلغ و رمز توسط وی یا پذیرنده را طی کند، آیا با وجود سهولت کارت در حال حاضر، این روش، کاربر را به استفاده از این طرح مجاب می‌کند؟ در اینجا، بیشتر منظور کارت‌خوان‌هایی است که امکان استفاده از NFC را دارند و یا آنهایی که می‌توانند QR کد تولید کنند. همچنین اگر درصدی از وضعیت موجود کارت‌خوان‌ها در شبکه دارید، بفرمایید.

حکیمی: بزرگ‌ترین چالش این طرح، همان تجربه کاربری است و اگر بخواید موفق شود، باید تجربه کاربری برتر در مقایسه با کارت به مشتری بدهد. مرحله‌ای که شما اشاره کردید، نسبتاً پیچیده است و اگر از تکنولوژی NFC استفاده نشود و از QR استفاده و این مراحل، سپری شود، پیچیدگی دارد و مشتری از آن گریزان است و ترجیح می‌دهد از کارت استفاده کند. طبق آخرین آمار، حدود ۱۵ درصد کارت‌خوان‌های ما، قابلیت NFC دارند و در این زمینه محدودیت داریم. در موبایل‌ها، گوشی‌های اپل، قابلیت استفاده از NFC ندارند چون محدود به اپل پی شده و این گوشی‌ها هم از دور خارج می‌شوند. درباره گوشی‌های اندرویدی اطلاع دقیقی ندارم اما فکر می‌کنم بیشتر آنها قابلیت NFC داشته باشند با این حال برخی از آنها محدودیت NFC دارند. بنابراین نمی‌توان چندان روی NFC گوشی یا کارت‌خوان حساب کرد و اگر قرار باشد طرح در سطح گسترده عملیاتی شود، به سمت QR کد خواهد رفت. اگر قرار باشد کارت انتخاب کنیم و رمز وارد کنیم، تجربه کاربری آن، چندان جذاب نخواهد بود اما نکته جناب طبری درخصوص انتخاب کارت پیش‌فرض و استفاده از مدیریت ریسک در EMV می‌تواند کمک کند به اینکه حتی با گذاشتن دوربین جلوی QR کارت‌خوان، بتوان از آن استفاده کرد اما باز هم محدودیت دیگری وجود دارد زیرا تعداد زیادی از کارت‌خوان‌های ما قابلیت تولید QR ندارند. راه‌حل این است که باید QR استاتیک روی یک پنل در محل فروشنده قرار داده شود که آن هم نیازمند ورود مبلغ است و به روش فعلی کارت شباهت

تقریبا می‌توان مشتریان و پذیرنده‌های خوب را به طور کامل شناسایی کرد. این، همان نگرانی کسب‌وکاری بود که یک بار شرکت‌های پرداخت به خاطر آن نتوانستند پروژه پرداخت‌های QR کد را به سرانجام برسانند و کل پروژه، متوقف شد. آیا اکنون این نگرانی برطرف شده است؟ اگر پاسخ، مثبت است، چگونه؟

طبری: پرداخت بر اساس QR در حال پیاده‌سازی و اجراست و فرایندهای خود را چک می‌کند و هنوز جزئیات کامل آن مشخص نشده تا بتوان درباره‌اش قضاوت کرد که آیا مشتریان ارزنده برای PSPهای دیگر مشخص می‌شود و رقبا از همین اطلاعات می‌توانند داشته باشند یا به اصطلاح آن مشتریان را به سمت خودشان جذب کنند یا خیر. ما چند مدل QR داریم: QRهای مبتنی بر موبایل، QRهای غیرحضوری که خوشبختانه شاپرک جدیدا دستورالعمل داده که می‌توان برای QR ترمینال تعریف کرد که نیاز به نماد اعتماد نداشته باشد و در سطح تراکنش‌های چهارفاکتوره انجام شود. با ورود این تکنولوژی، QR مبتنی بر حضوری یا بین ۱ اتفاق می‌افتد چون در حالت دوم که غیرحضوری بوده و QR بدون نماد اعتماد به پذیرنده داده می‌شد، چهارفاکتوره است. اینکه چگونه جلوی این قضیه گرفته شود، من فکر نمی‌کنم دلیلی بر جلوگیری از این کار باشد. چون رمز، رمز اول است، PSPها همیشه به دنبال این هستند که به سراغ پذیرنده‌هایی بروند که تراکنش‌های خوبی دارند و منافع‌شان را تأمین می‌کنند و همیشه بر سر این پذیرنده‌ها، رقابت وجود دارد لذا فکر نمی‌کنم چون بحث، حضوری و بین ۱ است، این اتفاق بیفتد. اگر اجازه بدهید در این زمینه بیشتر وارد جزئیات نشوم، چون خودم هم جزئیات آن را دقیق نمی‌دانم و باید منتظر دستورالعمل‌های بانک مرکزی باشیم. قاعدتا بانک مرکزی باید اجازه بدهد مدت زمان دیگری بگذرد و تجربه‌هایی که در صنعت اتفاق افتاده، ببیند و روزی باید این QRها در جایی جمع‌آوری شوند که همدیگر را بپذیرند و پشتیبانی کنند. البته این اتفاق، نیازمند زمان است. در حالت حضوری QR که سومین حالت موردبحث است، بنده، دغدغهای که شما اشاره کردید، کمتر احساس می‌کنم. اجازه بدهید موضوع، کامل شود و دموی آن فرایند را هم ببینیم، آن موقع، قضاوت راحت‌تر خواهد بود.

🔴 **جای بانک مرکزی خالی است و نمی‌دانیم چرا دوستان تمایلی به شفاف‌سازی و تنویر افکار عمومی ندارند. ظاهرا باید به سمت روابط عمومی بانک مرکزی برویم که اهمیت موضوع، از آن طرف بیشتر دیده شود و آقایان در برنامه‌ها حضور پیدا کنند. اصرار هم ندارم به رسانه ما بیایند. رسانه، زیاد است و به هر رسانه‌ای که تمایل دارند، عمومی یا تخصصی، پاسخگو باشند. مهم این است که صنعت از حالت ابهام خارج شود. بگذریم...** در وضعیت موجود، این پروژه‌ای که افتتاح شد، فکر نمی‌کنید بانک مرکزی از جایگاه قانون‌گذاری و نظارتی خارج شده و از یک محصول تجاری رونمایی می‌کند. آیا به نظر شما منطقی است بانک مرکزی، از چنین پروژه‌ای رونمایی کند؟

حکیمی: بانک مرکزی ایران، چه در زمان حضور بنده، چه قبل یا بعد از آن، جایگاه دوگانه داشته و دارد. این جایگاه دوگانه از این منظر قابل تبیین است که هم رگولاتور است و هم فراهم‌کننده زیرساخت. در واقع، بانک مرکزی، نقش ویزا و مستر را هم خودش بازی می‌کند. بنابراین اینکه رگولاتور، استانداردها را تعیین می‌کند، یک طرف ماجراست و پیاده‌سازی آن در شبکه پرداخت و استانداردهای فنی دادن برای اتصال، نقشی است که به عنوان فراهم‌کننده زیرساخت فراهم می‌کند. پاسخ سوال شما، مثبت است. بانک مرکزی هر دو نقش را ایفا می‌کند: هم نقش استانداردهای فنی و هم تأمین زیرساخت‌ها. بنابراین ریسک‌ها هم متوجه بانک مرکزی است از این جنبه که آیا این روش، یک روش امن برای پرداخت هست یا خیر و آیا مردم از آن استقبال می‌کنند یا خیر.

🔴 **گوشی‌های موبایل، یکی از بازیگران اصلی این طرح هستند و وقتی از این گوشی‌ها، صحبت می‌شود، بحث قیمت و سرقت آن به میان می‌آید. با توجه به افزایش قیمت شدید گوشی‌ها، آیا مردم راغب می‌شوند با توجه به خطر سرقت و موضوعات مشابه، گوشی را به عنوان ابزار پرداخت استفاده کنند؟ پیش‌بینی شما چیست؟**

طبری: اینکه ما به مدل NFC خصوصا در لایه گوشی وابستگی داریم، شاید بازدارنده باشد یا جامعه ما را محدود کند. همان‌طور که آقای حکیمی و پوراعظم هم

وجود داشته باشد و هم کاربر هیچ تماسی با ترمینال نداشته باشد. این ترمینال می‌تواند تجارت الکترونیک یا حضوری یا فیزیکی مانند پوز باشد. قطعا اساس و اصول آنچه اتفاق افتاده، مبتنی بر استاندارد EMV است اما موجودیت‌هایی که در این استاندارد دیده شده‌اند، همه در فضای غیررگولاتور قرار دارند؛ علاوه بر اینکه رگولاتور هم برای فراهم کردن زیرساخت لازم باید نقش داشته باشد زیرا این اقدام باید در شبکه پرداخت، پردازش شود و همان‌طور که آقای طبری اشاره کردند سوئیچ شاپرک، سوئیچ بانک صادرکننده و سوئیچ PSP باید تراکنش‌هایی که توکنایز یا بدون پین هستند، پذیرش و پردازش کند. فارغ از این قسمت، در دنیا، نمونه و تجاری که اتفاق افتاده، این‌گونه است که بقیه NTTها و موجودیت‌ها صرفا توسط رگولاتور مجزوده‌ی می‌شوند اما به صورت خصوصی ارائه خدمت می‌کنند.

نکته سوم، درباره اپلیکیشن‌های پرداخت برای ارائه خدمت است. این موضوع، قطعا محدود به چند اپلیکیشن نمی‌شود و اگر قرار است فراگیر شود، همه اپلیکیشن‌هایی که در این حوزه فعال هستند، اعم از PSPها، پرداخت‌یارها و هر اپلیکیشن پرداختی که مجوز ارائه این خدمت را دریافت کند، قاعدتا باید بتواند چنین نوع پرداختی را به کاربران خود پیشنهاد دهد. مساله‌ای که هنوز شفاف نشده و خوب است اگر میهمانان محترم اطلاعاتی دارند، ارائه کنند، این است که در سمت اپلیکیشن پرداخت، آیا بانک مرکزی قرار است مدل مشخص و محدودی را ارائه کند و همه عرضه‌کنندگان فناوری‌های مختلف، باز است و نوآوری هم شکل می‌گیرد؟ برای شفافیت بیشتر مثال می‌زنم. توکنیزیشن کارت که در آن داده‌ای به نام توکن، جایگزین کارت می‌شود و یک‌سری کلیدهای رمزنگاری جای کلید-هایی را که در کارت‌های هوشمند EMV قرار دارد، می‌گیرد، باید روی گوشی تولید شوند و قرار گیرند و اصطلاحا فرایندی به نام provisioning بر روی اپلیکیشن پرداخت اتفاق می‌افتد. این تولید و ذخیره شدن بر روی گوشی، بنابر نیازهایی که اپلیکیشن پرداخت دارد و شکل ارائه آن، می‌تواند از فناوری‌های مختلفی استفاده کند. مثلا می‌تواند روی سیم‌کارت قرار گیرد؛ سیم‌کارت‌هایی که نقش عناصر امنیتی را بازی کنند یا می‌تواند از تکنولوژی‌های جدید رمزنگاری مانند wifiscripto graphy که مبتنی بر سخت‌افزار نیست و یا حتی از عناصر دیگری مانند key store نرم‌افزاری و نظایر آن استفاده کند. اینکه در حال حاضر، امکان استفاده از کدام‌یک از اینها در این طرح وجود دارد یا اینکه به یک مدل خاص محدود شده، موضوعی است که ابعاد آن مشخص نشده است. آنچه در دنیا اتفاق می‌افتد، آن را ذیل یک‌سری الزامات و قوانین، بانک مرکزی، صرفا قانون‌گذاری می‌کند و ارائه‌دهنده آن کیف پول پرداخت بدون تماس، خودش تصمیم می‌گیرد از کدام فناوری استفاده کند. این موضوع هم باید شفاف باشد تا ببینیم در این حوزه، یک فضای رقابتی در زمینه فناوری شکل خواهد گرفت یا خیر.

🔴 **اگر میهمانان گرامی میزگرد، درباره اظهارات آقای پوراعظم، نکته‌ای مدنظر دارند، بفرمایند.**

حکیمی: با اظهارات آقای پوراعظم درباره اینکه TSPها باید به عنوان یک نهاد، به این موضوع ورود پیدا کنند، کاملا موافقم چون این جعبه پاندورا که باز شده، ابعاد مختلف و جنبه نهادی، استاندارد و پیاده‌سازی توسط PSPها، بانک‌ها، شتاب، شاپرک و... دارد. جنبه نهادی آن هم باید دیده شود از این جهت که چه نهادهایی دخیل خواهند بود تا این skinها ایجاد شود. اگر اجازه بدهید دو سوال، مطرح شد که به آن پاسخ می‌دهم. سوال اول این بود که کیف پول با روش موجود، خواهد مُرد یا هنوز به دنیا نیامده، قربانی می‌شود؟ پاسخ من این است که همه‌چیز بستگی به تجربه کاربری دارد. اگر تجربه کاربری کیف پول، بر پرداخت مبتنی بر EMV برتری داشته باشد، می‌تواند به کار خودش ادامه دهد اما اگر تجربه کاربری‌شان مشابه باشد، باید مرگ کیف پول مبتنی بر کارت debit را اعلام کرد. سوال دوم این بود سال ۹۶ که پایلوتی در نمایشگاه کتاب انجام شد، چرا آن موقع از EMV استفاده نشد؟ واقعیت این است که در نقشه راه بانک مرکزی سال ۹۲ تا ۹۴، راه‌اندازی پروژه EMV، جزء پروژه‌های نقشه راه بانک مرکزی بود اما با توجه به پیچیدگی آن، هم در زمینه پیاده‌سازی و هم در حوزه بومی‌سازی، تا الان طول کشید.

🔴 **با توجه به اینکه تراکنش‌ها در اپلیکیشن PSPها و بانک‌ها در این حوزه انجام می‌شود،**

بود، موردکاربری‌هایی مختلفی حداقل از نظر پرداخت مشتری در دنیا برای آن مطرح است. این موردکاربری‌ها صرفا به اینکه پرداخت حضوری یا در کنار پوز اتفاق بیفتد، محدود نیست. پرداخت‌های غیرحضوری در دنیا روی بسترهای خریدهای اینترنتی مبتنی بر QR کد و مواردی می‌تواند باشد که اساسا پرداخت را تسهیل می‌کند. این راحت‌تر و سریع‌تر شدن پرداخت، تعاریف مختلفی دارد؛ از اینکه بدون پین باشد یا tap and go یا اینکه کاربر بدون آنکه بخواهد اطلاعات پرداخت یا کارت را در وبسایت، ترمینال یا درگاه وارد کند و صرفا از روی گوشی با یک کلیک روی گزینه پرداخت یا نهایتا احراز هویت آفلاین روی گوشی این کار را انجام دهد، تعریف می‌شود. دو نکته قابل توجه در این طرح، وجود دارد:

نکته اول اینکه در حوزه توکنیزیشن، بانک مرکزی، اطلاعات دقیقی نداده اما به نظر می‌رسد آنچه در دنیا در این حوزه اتفاق می‌افتد، این است که ارائه خدمات توکنیزیشن که در دنیا معمولا به آن TSP گفته می‌شود، محدود به یک نهاد خاص نیستند و معمولا نیز در اختیار رگولاتور نیست؛ یعنی ذیل مقررات و الزاماتی که رگولاتور می‌گذارد و نیز نظارت و مجزوده‌ی توسط رگولاتور، این امکان را فراهم می‌سازد که شرکت‌های خصوصی به عنوان یک موجودیت در اکوسیستم‌های مبتنی بر پرداخت توکنیزیشن، EMV و پرداخت‌های بدون تماس، خدمات ارائه کنند و این امر، فضای رقابتی جدید را در شبکه پرداخت شکل می‌دهد و موجودیت‌های جدید می‌توانند در این زمین بازی کنند. البته به نظر می‌رسد در طرح موردنظر کشور ما، خدمات نشانه‌گذاری یا همان زیرساخت‌های توکنیزیشن کارت که عملا منجر به حذف فیزیک کارت یا پرداخت‌های بدون تماس، سریع‌تر و راحت‌تر می‌شود، صرفا توسط یک ارائه‌کننده خدمت انجام می‌شود که خود رگولاتور است. البته در ویزا و مستر، به این شکل نیست که خودشان به عنوان یک رگولاتور cardskin. ارائه‌کننده خدمت نشانه‌گذاری کارت نباشند. بنابراین خودشان هم هستند اما به موجودیت‌های خصوصی در شبکه پرداخت نیز اجازه می‌دهند تا مجوز ارائه این خدمات را بگیرند و در فضای رقابتی و فناوری، ایفاي نقش کنند.

نکته دوم، ارائه تجربه کاربری است که آقای حکیمی و آقای طبری هم اشاراتی داشتند. موضوع این است که بحث پرداخت با پین یا بدون پین، در استاندارد EMV و آنچه در کشور، پیاده‌سازی شده، قابل پیکربندی و تنظیم است اما ذات این نوع پرداخت این است که اساسا رمز آنلاین کارت، رمز اول یا در پرداخت‌های غیرحضوری رمز دوم، عملا حذف شود. این امر، به این معنا نیست که احراز هویت دارنده کارت در تراکنش را نداشته باشیم. در استاندارد EMV نیز احراز هویت دارنده کارت که به آن CVM گفته می‌شود، از طریق رمزهای آنلاین می‌تواند اتفاق بیفتد که مشابه آن رمز اول در ترمینال‌های پرداخت فروشگاه‌ی و یا رمز دوم در پرداخت‌های غیرحضوری است. با این حال، زمانی که پرداخت‌های مبتنی بر موبایل و کانتکتلس مطرح می‌شود، در استاندارد EMV هم به آن اشاره شده

و این امکان وجود دارد که احراز هویت دارنده کارت روی گوشی یا دستگاه مشتری اتفاق بیفتد. ما در کشور، چیزی از امنیت آن کم نکریم. در آن استاندارد هم گفته شده، کاربر به جای اینکه روی ترمینال، رمز آنلاین کارت را وارد کند که شبکه پرداخت و صادرکننده کارت، مطمئن شود وی دارنده کارت است و این امر، برای پوشش سرقت کارت است، احراز هویت می‌تواند آفلاین و به روی گوشی منتقل شود. وقتی فیزیک کارت وجود ندارد و گوشی موبایل کاربر، به واسطه توکن ذخیره شده و عناصر رمزنگاری‌شده و کلیدهای ذخیره‌شده روی گوشی، نقش کارت را ایفا می‌کند، در اینجا احراز هویت دارنده کارت، می‌تواند همان احراز هویت آفلاین روی گوشی باشد؛ یعنی همان پین که ما برخی اوقات در بسیاری از برنامه‌های هوشمند اپلیکیشن‌های پرداخت استفاده می‌کنیم و حتی اثر انگشت، وابسته به شبکه پرداخت و صادرکننده نیست؛ یعنی آن کیف پول‌هایی که نقش ارائه‌کننده ابزار پرداخت بدون تماس را ایفا می‌کنند، می‌توانند به صورت آفلاین، کاربر را از طریق پین گوشی یا حتی الگوهای موجود بر روی گوشی‌های هوشمند یا اثر انگشت یا تطابق چهره انجام دهند که فرایندی آفلاین است و در استاندارد EMV به آن CDCVM گفته می‌شود و ضریب امنیت هم تقریبا بالاست و بار احراز هویت را از روی شبکه پرداخت برمی‌دارد. فکر می‌کنم این انتظار، طبیعی باشد که چنین امکانی ایجاد شود تا هم تجربه کاربری بهتری

این سیستم بهره ببرند.

🔴 **آقای حکیمی! اگر جنابعالی هم در این زمینه توضیحاتی دارید، بفرمایید.**

حکیمی: اگر هزینه‌ها را تقسیم کنیم، یک‌سری هزینه‌ها، سمت ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت PSPهاست که باید به شاپرک ۲ متصل شوند و تمام قواعد آن را پیاده‌سازی کنند. من فکر نمی‌کنم این کار، چندان برای شبکه پرداخت، پیچیده باشد چون چابکی‌شان بالاست و تعدادشان هم کم است، چون فقط ۱۲ شرکت پرداخت وجود دارد. نکته اصلی این است که این کار باید توسط بانک‌ها، پیاده‌سازی انجام شود که در این زمینه ۳۴ بانک با حداقل شش هفت پیمانکار داریم. تجربه نشان داده وقتی بانک‌ها قرار است این قواعد را در CMS خود پیاده‌سازی کنند، پنهان‌کاری زیادی دارند و زمان زیادی برای تست و پیاده‌سازی سپری می‌شود. به نظر من، چالش اصلی برای پیاده‌سازی، سمت بانک‌هاست. اکثر PSPها از زیرساخت‌های خودشان استفاده می‌کنند و تغییر دادن آنها راحت‌تر است اما در بانک‌ها، اقدامات پیمانکاری و پیرو آن، قرارداد، چانه‌زنی و نظایر آن، نیاز است که چالش پیاده‌سازی محسوب می‌شود.

🔴 **اگر از بحث چالش‌ها و دغدغه‌ها عبور کنیم، پرداخت موبایلی چه مزیتی نسبت به کارت دارد و قرار است چه مشکلی را حل کند؟**

حکیمی: اتفاقا می‌خواهم به چالش فعلی اشاره کنم و اینکه قرار است این چالش یعنی تجربه کاربری را مرتفع کند. در حال حاضر، باید کارت را بیرون بیاورید، آن را بکشید، مبلغ و سپس رمز کارت را وارد کنید تا پرداخت انجام شود. قرار است پرداخت موبایلی زمان را به حداقل برساند. نکته اصلی آن سرعت و سهولت در پرداخت است. نکته بعدی امنیت بیشتر در پرداخت است. اگر کارت و رمز اول نوشته و گم شده باشد، امکان پرداخت وجود دارد اما اگر موبایل گم یا در اختیار دیگری گذاشته شود، چند لایه امنیتی دارد تا پرداخت صورت گیرد. پس، مزیت اصلی در تجربه کاربری و مزیت جانبی آن در کاهش هزینه‌های صدور کارت است. با این حال، روشی که اخیرا دمو شد، بیانگر این بود که تجربه کاربری آن، از تجربه کاربری کارت، پیچیده‌تر است. بنابراین اگر از مرحله پایلوت فراتر برویم و آن را به روشی که مردم قرار است از آن استقبال کنند، مدنظر قرار دهیم، تجربه کاربری آن باید در حد tap and go یا اسکن کردن یک بارکد، ساده باشد.

🔴 **شاید برای همه سوال باشد که چرا نماینده بانک مرکزی در این برنامه حاضر نیست در حالی که یکی از اضلاع و ستون‌های اصلی این ماجرا، بانک مرکزی است. مانند همین موزیکی که چند دقیقه پیش بخش کردیم، الحمدالله جان ما به جان بانک مرکزی، وابسته نیست! برخلاف اظهارات آقای محرمیان، معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی که در هفته‌های گذشته، همیشه صحبت از منع حضور توسط روابط عمومی بانک مرکزی می‌کردند، این هفته، متوجه شدیم منع حضور وجود نداشته است. بنده برای همین برنامه مشخص، از آقای جبل‌عاملی، مدیر روابط عمومی بانک مرکزی، مجوز حضور نماینده بانک مرکزی را گرفتم اما دوستان در بانک مرکزی فرمودند نیازی به حضور نماینده ما در این برنامه نیست! البته نمی‌دانم بر چه اساس و استدلالی، عدم نیاز به حضور را در برنامه مطرح کردند اما تصور شخصی‌ام این است که موضوع، شخصی شده و گویا با رسانه عصر پرداخت، مساله خاص دارند. البته امیدوارم بنده اشتباه کرده باشم. مانند همیشه، مسیر برای بانک مرکزی، شرکت خدمات انفورماتیک و شرکت‌های زیرمجموعه این بانک، باز است. بگذریم... خب، در این قسمت میزگرد، آقای پویا پوراعظم، کارشناس نظام بانکی را به عنوان میهمان، روی خط داریم. لطفا درخصوص تجربیات بین‌الملل در حوزه EMV و وضعیت موجود خودمان توضیح دهید.**

پوراعظم: بستر فناوری پرداخت‌های مبتنی بر استانداردهای EMV که پرداخت‌های بدون تماس مدنظر است، مبتنی بر توکنیزیشن، نشانه‌گذاری کارت و نظایر آن است که سال‌ها در اکوسیستم‌های ویزا، مستر و به‌ویژه از نظر استانداردسازی در EMV رخ داده است. در این رابطه، باید دقت کنیم صرفا پرداخت از طریق NFC یا پرداخت بدون تماس از طریق QR کد، یکی از موردکاربری‌های این فناوری است. اگر از یک استاندارد EMV در حوزه توکنیزیشن کارت بانکی استفاده می‌کنیم و مباحث نشانه‌گذاری که از سال‌های قبل در بانک مرکزی، با سامانه مانا، سهند و... آغاز شده

پیدا می‌کند. به هر حال، اگر قرار باشد این طرح، موفق باشد نباید روی NFC آن، حساب کنیم و روش به سمت QR خواهد رفت. از طرف دیگر باید از قابلیت مدیریت ریسک روی EMV استفاده شود تا پرداخت بدون پین استفاده شود که این امر، مزیت رقابتی نسبت به کارت است.

🔴 **البته در نهایت نفهمیدیم استفاده از روش‌ها اجباری است یا خیر؟ آیا دوستان می‌توانند بدون پین جلو بروند؟ مشروط بر اینکه عده‌ها و مابقی جزئیات و سیاست‌های رگولاتور مشخص شود. بعید است کسی به صورت سرخود کاری را انجام دهد. آیا با نظر بنده موافقید که اول باید بدون پین بیاید و بعد به سراغ مراحل بعدی برویم؟**

حکیمی: در دنیا، مدیریت ریسک برعهده بانک صادرکننده است و این‌گونه نیست که محدودیت یا الزام در سطح شبکه گذاشته شود. بانک صادرکننده این قابلیت را به مشتری می‌دهد و حتی مشتری این قابلیت را برای خودش تنظیم می‌کند که تا چه عددی به عنوان تراکنش بدون پین باشد. اینها مدیریت ریسک سمت بانک و مشتری است. بنده حرف شما را تایید می‌کنم. اگر پارامتر مدیریت ریسک استفاده نشود، کار بسیار پیچیده می‌شود اما اگر اختیار آن به بانک‌ها بدهند که پارامترهایی را برای مشتری لحاظ کنند که خودش یا خود بانک انتخاب کند و ریسک آن را بپذیرد، امکان استقبال از آن بالاتر است.

🔴 **پس موافقید که بانک مرکزی در این حوزه ورود نکند و به عهده خود بانک‌ها، PSPها یا فین‌تک‌ها و... بگذارند.**

حکیمی: به نظرم بانک مرکزی باید قواعد کلی مدیریت ریسک را معرفی کند. فکر می‌کنم در استانداردِی که معرفی کردند، بخشی از آن وجود داشته باشد اما آزادی عمل باید به بانک، مشتری و کسانی که کارت را مدیریت می‌کنند، داده شود و پارامترها را خودش تنظیم کند.

🔴 **ظاهرا دادن کارت به مشتریان توسط نظام بانکی، هزینه – فایده ندارد. با عدد جدید، ۵۰۰۰ تومان برای صدور کارت توسط بانک‌ها دریافت می‌شود اما بانک‌ها می‌گویند این عدد برای ما ۱۰،۰۰۰ تومان تمام می‌شود و سوسپید می‌دهیم. لطفا بفرمایید هزینه – فایده آن در حوزه کارت، در مقایسه با روش مرسوم چیست؟**

طبری: برداشت من از سوال شما این است که از موبایل استفاده نکنیم و کارت های بدون تماس را در بازار بیاوریم. هزینه کارت های بدون تماس بالاست. اگر بتوانیم دست بانک‌ها را باز بگذاریم و خود آنها نیز تا حدی بتوانند در بازار رقابتی، ریسک‌ها را بپذیرند و بدون پین را راه‌اندازی کنند، موجب می‌شود برای این مدل از سرویس‌ها و پرداخت‌های tap and go، سرویس‌های متفاوت و ارزش افزوده عالی ایجاد شود. وقتی این اتفاق رخ دهد، همان‌گونه که دارنده کارت، موبایل دارای قابلیت NFC خریداری می‌کند، چون سرویس‌ها و پروموشن‌های خوبی همراه آن دریافت می‌کند، خود دارنده، می‌تواند هزینه حاصل از کارت کانتکت لیست را بپذیرد. مثلا در زمان صدور گفته شود، ۵۰۰۰ تومان، هزینه کارت بانکی عادی است و ۵۰،۰۰۰ یا ۱۰۰،۰۰۰ تومان هزینه کارت کانتکت لیست است اما اگر در این حد باشد که فرد فقط چهار عمل اصلی را با این کارت انجام دهد و نتواند استفاده دیگری از آن ببرد، بدیهی است موردپذیرش دارنده‌ها نیست و اگر بانک بخواهد آن را نهاده‌ی کند، باید سوسپید بدهد. با این حال، اگر سرویس‌های زیادی بگذاریم و فقط در فروشگاه نباشد، بلکه در مترو، بلیت اتوبوس و... از آن استفاده شود، دارنده کارت، پذیرای استفاده از آن خواهد شد.

🔴 **آقای لیلازی در گروه پرسیده‌اند پوشش استاندارد EMV تا چه اندازه بوده و چقدر طول مدت و هزینه تغییر در شرکت‌های پرداخت و... دارد؟**

طبری: آنهایی که کارت‌خوان با قابلیت NFC دارند، در قسمت کارت‌خوان باید بتوانند سیستم NFC را بر اساس دستور EMV راه‌اندازی کنند و کارت‌ها یا موبایل را وقتی دینا نزدیک می‌شود، بخوانند. یک بخش هم این است که اپلیکیشن‌های موبایلی باید بتوانند ارسال و دریافت اطلاعات از NFC را پیاده‌سازی کنند اما اصل موضوع این است که وقتی کل فرایند بر مبنای استاندارد EMV ایجاد شده، توکنایز شدن آن، امنیت کارت‌ها، قرار گرفتن توکن‌ها در عناصر امنیتی کارت‌ها، آن قسمت موبایلی‌اش نقش EMV را بازی می‌کند. نهایتا در مسیر شبکه از همین شبکه فعلی استفاده می‌شود، ضمن اینکه باید به شاپرک ۲ هم متصل شوند تا بتوانند از امکانات

اشاره کردند وقتی فضا برای استفاده از عدم حضور کارت، باز شود، راه‌حل‌های متفاوتی ایجاد می‌شود که سهولت استفاده و تجربه کاربری بهتر را برای مشتری، باز خواهد کرد. اگر بانک مرکزی، دستورالعمل مناسبی را منتشر و نقش رگولاتوری را بازی کند، دست بانک‌ها را درباره سقفی که تعیین می‌کند، باز بگذارد و استانداردها را تدوین کند تا متناسب با آن بتوانیم راه‌حل‌های مختلف را مدنظر قرار دهیم، چه بسا آن را صددرصد وابسته به گوشی‌های دارای قابلیت NFC نکنیم؛ کمالینکه در دنیا، سیم‌کارت‌های دارای قابلیت NFC هم وجود دارد که قادر است هر دستگاهی از آن استفاده کند و NFC آن را میسر سازد. معتمد اگر دست PSPها و اپلیکیشن‌ها در انتخاب تکنولوژی، بر اساس استانداردی که به آنها ابلاغ می‌شود، باز باشد، شاهد گسترش خوبی در این حوزه خواهیم بود اما در حال حاضر که به گوشی‌ها و کارت‌خوان‌های دارای قابلیت NFC مرتبط می‌شود و وابسته است، یک تمرین است که از طریق آن، بعدها تجربیاتی کسب و موانع را مشاهده کنیم. اگر بانک مرکزی هم همت خود را برای اجرای این کار بگذارد و سریعاً دستورالعمل‌های مربوطه را بنا به ضرورت‌های جامعه و بیزینس و با احتساب الزامات امنیتی ارائه کند، شک ندارم این موضوع، جای خودش را سریع‌تر باز خواهد کرد و در این صورت، بیزینس‌های خوبی در حوزه پرداخت و بانکی، بر روی آن قابل تعریف است. همچنین کرونا هم به گسترش سریع‌تر این تکنیک و تکنولوژی کمک می‌کند. در خصوص سرعت گوشی هم باید عرض کنم در صورت سرعت، کلی مسیر باید طی شود تا اپلیکیشن باز شود و به کارت برسد و اگر به کارت هم برسد، تا یک میزان مشخصی از تراکنش،

حکیمی: اگر هزینه‌ها را تقسیم کنیم، یکسری هزینه‌ها، سمت ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت PSPهاست که باید به شاپرک ۲ متصل شوند و تمام قواعد آن را پیاده‌سازی کنند. من فکر نمی‌کنم این کار، چندان برای شبکه پرداخت، پیچیده باشد چون چابکی‌شان بالاست و تعدادشان هم کم است، چون فقط ۱۲ شرکت پرداخت وجود دارد. این کار باید توسط بانکها، پیاده‌سازی انجام شود که در این زمینه ۳۴ بانک با حداقل شش هفت پیمانکار داریم. تجربه نشان داده وقتی بانکها قرار است این قواعد را در CMS خود پیاده‌سازی کنند، پنهانکاری زیادی دارند و زمان زیادی برای تست و پیاده‌سازی سپری می‌شود

بدون پین است و بیشتر از آن می‌تواند محدود باشد. بنابراین باید دید جمع تراکنش بدون پین در روز، چقدر تعیین می‌شود؛ هم میزانی که پایین‌تر است و هم اینکه سرجمع آن در روز چقدر باشد. در این فضا، چندان سوءاستفاده مالی سنگین امکان‌پذیر نیست و می‌توان امنیت بیشتری ایجاد کرد تا حتی با سرعت گوشی، اتفاق چندانی نیفتد. ضمن اینکه وقتی یکی اپلیکیشن، کارت‌ها را بگیرد، اطلاعات آن باید در عناصر امنیتی دستگاه‌ها ذخیره شود و بالطبع، فضای ذخیره‌سازی، فضای بسیار مطمئنی است. بنابراین فکر نمی‌کنم مساله سرعت و نگرانی از آن، برای دارندگان کارت ایجاد شود. همچنین اگر تعداد سرویس‌ها زیاد شود، انگیزه برای استفاده افزایش می‌یابد. همه اینها منوط به دستورالعملی است که بانک مرکزی ارائه می‌کند و بر اساس آن، چقدر دست شرکت‌ها را باز می‌گذارد تا بتوانند سرویس‌ها را ارائه دهند.

البته همچنان درباره سرعت گوشی و استفاده از اطلاعات، نگرانی وجود دارد. متاسفانه وضعیت بد اقتصادی و آمار بالای سارقانی که دستگیر می‌شوند و جزء سرقت‌اولی‌ها هم هستند، نشان می‌دهد هر فردی که دارای گوشی موبایل نیمه‌لاچرجی و لاچرجی است، به عنوان هدف متحرک برای سارقان است. بگذریم... جناب حکیمی! درباره راهکار tap and go صحبت کردیم اما چرا تا الان پیاده‌سازی نشد؟ چرا ما باید همیشه یک رمز، وارد کنیم؟ این ماجرا در دنیا جالفتاده است. خود سرویس‌دهنده‌ها، بخشی از ریسک را برعهده می‌گیرند و عدد

مربوط به آن هم که با همه محدودیت‌هایی که آقای طبری به آن اشاره کردند، می‌تواند اتفاق بیفتد. مثلاً می‌توان برای آن یک سقف روزانه گذاشت تا بیشتر از یک میزان، تراکنش زده نشود. این امر، می‌تواند معضل بزرگی را در زمینه حداقل پرداخت‌های خُرد حل کند. جناب حکیمی! اگر بخش کیف پول را بیشتر توضیح دهید، ممنون می‌شوم. من هم با شما موافقم اگر این پروژه راه بیفتد، عملاً کیف پول، نقش خودش را از دست می‌دهد. بنابراین قصه کیف پولی که سال‌ها منتظر آن بودیم، با این روش، قابل حل است. اگر آفلاین نبود، آنلاینش را داریم.

حکیمی: اگر اجازه بدهید، بنده اول درباره بحث سرعت صحبت کنم. اگر مسائل فنی و تجربه کاربری این روش را تقسیم‌بندی کنم، بدون اغراق باید بگویم، ۲ درصد مساله فنی دارد و ۹۸ درصد مساله تجربه کاربری! یکی از مسائل تجربه کاربری‌اش همین است که آیا ما راضی می‌شویم در مرکزی که خرید می‌کنیم، گوشی‌مان را در بیاوریم و نگران نباشیم که یک نفر، گوشی را بعد از خرید یا در همان نقطه خرید، سرقت کند. این مساله، اخیراً اتفاق افتاده و وقتی قیمت گوشی، گران می‌شود، وسیله‌ای برای هدف قرار می‌گیرد. این موضوع هم جزء مسائل تجربه کاربری است. هنگامی که در سال ۹۶ و ۹۷، شرکت خدمات انفورماتیک، بحث EMV را به صورت جدی دنبال کرد، چندان به آن توجه نشد یا اصلاً مهم نبود چون قیمت گوشی، پایین بود اما الان قضیه، مقداری فرق کرده است. دلیل دیگر برای تاخیر در راه‌اندازی EMV، این است که بانک مرکزی، سال ۸۴ یک پروژه پایلوت با توسن برای بانک ملت پیش برد که با کارت‌های هوشمند بود و استاندارد EMV نیاز داشت. با رشد سریعی که اتفاق افتاد، پروژه را به تعویق انداخت. البته بنده دنبال مقصر نیستم اما واقعیت این است که این موضوع، می‌توانست زودتر اتفاق بیفتد تا اینکه بحث موبایل مطرح شد. قبل از موبایل، استاندارد EMV می‌توانست فقط روی کارت‌های هوشمند پیاده شود. در طول ۱۲ سال بحث درباره EMV از جنبه‌های مختلف، همواره این سوال مطرح بود که آیا با توجه به حجم زیاد کارت‌های مگنت صادرشده و با توجه به خروج ارز برای کارت هوشمند، به آن سمت حرکت کنیم یا نه؟ پاسخ به این سوال، به سوال اصلی شما می‌رسد که چرا بدون پین را لحاظ نمی‌کنیم؟ در این رابطه، مختصات ویژه‌ای در ایران وجود دارد که در سایر کشورها وجود ندارد و این امر، مدیریت ریسک را سخت می‌کند. در ایران، اکثر مطلق کارت‌ها، دبیت و به سپرده اشخاص متصل هستند. بنابراین مدیریت ریسک آن در مقایسه با کارت‌های اعتباری حساس‌تر است و بر این اساس، دارنده کارت، اعتبار و اندازه مشخصی دارد و در مقابل سرعت نیز از طریق درخواست صورتحساب محافظت می‌شود. در دنیا، اکثر کارت‌ها به صورت اعتباری مورد استفاده می‌گیرد. بنابراین از روز اول، بدون پین بوده و با یک شماره کارت، کارش را انجام می‌داده است. اگر کارت، سرعت می‌شد یا مورد سوء استفاده قرار می‌گرفت، در صورتحساب می‌توانستید مدعی شوید و درخواست کنید مواردی که خرید انجام نشده بود یا کارت مورد سوءاستفاده قرار گرفته بود، خط بزنید و بانک هم در صورتحساب از شما کسر می‌کرد. بنابراین در زمینه دبیت و کُردیت در کشور ما و سایر کشورها، به شدت در زمینه رویکردی که باید برای مدیریت ریسک درنظر گرفته شود، تفاوت وجود دارد. همچنین ریسک اتصال به سپرده، بسیار بالاتر از ریسک کارت اعتباری است. کارت اعتباری به دلایل مختلف در کشور ما رایج نشد که خودش بحث مفصلی می‌طلبد اما اگر بخواهیم با همین کارت‌های دبیت، کار را جلو ببریم، چالش اصلی آن مدیریت ریسک است.

در حالی که اکثر کسب‌وکارها، نیم‌نگاه یا تمام‌نگاهی به تجارت الکترونیکی و پرداخت‌های درون‌برنامه‌ای دارند، آیا این روش از سوی آنها، مورد اقبال قرار خواهد گرفت؟

طبری: استقبال از آن به این موضوع برمی‌گردد که چقدر با تجربه کاربری خوبی مواجه شویم و چقدر امکان توکنایز وجود دارد و چه امکانی برای آن می‌گذارند که چه میزان آن، بدون پین و چه میزان با پین، پرداخت شود و چقدر دست اپلیکیشن‌ها باز است تا بتوانند از این بستر استفاده کنند. به هر حال، اگر پرداخت درون‌برنامه‌ای هم بدهند، PSPها می‌توانند از آن استفاده کنند و بانک‌ها می‌توانند ماژول‌هایی را بر روی آن قرار دهند و امکاناتی

را به آن اضافه کنند و جذابیت استفاده از آن ماژول‌ها یا پرداخت درون‌برنامه‌ای آنها را فراهم کنند. در قالب چهار فاکتور اصلی، آنچه دمو شده، بیشتر با رمز اول است و موضوع حضوری را حل می‌کند. در زمینه غیرحضور، QR، کیف پول، NPG و مانند آن است که چندان به این قسمت، مربوط نمی‌شود و فکر می‌کنم دو مقوله جداس. اگر منظورتان از پرداخت درون‌برنامه‌ای، برنامه‌های موبایلی است که باید از چهار فاکتور اصلی استفاده شود. این مدلی که به تازگی دمو شده با توجه به قابلیت NFC آن، بیشتر بحث حضوری است و شاید مفهوم پرداخت درون‌برنامه‌ای به این معنا نداشته باشد جز اینکه بگویم بیزینس‌هایی بر روی آن شکل خواهد گرفت که از حضوری به عنوان پرداخت درون‌برنامه‌ای استفاده شود. همه اینها به دستورالعمل‌هایی که بانک مرکزی می‌دهد، برمی‌گردد و اینکه چقدر انعطاف در آن وجود دارد تا بتوان بیزینس بر روی آن تعریف کرد و دست PSPها و بانک‌ها چقدر باز است تا طبق الزامات امنیتی عمل کنند و سرویس‌ها را اضافه نمایند. به نظرم، اگر کمی منعطف نگاه کنیم، با احتساب همه امکانات امنیتی آن، این موضوع، هرچقدر هم تجربه کاربری دشواری داشته باشد، به‌تدریج جای خود را باز خواهد کرد و همه‌چیز وابسته به سرویس‌هایی خواهد بود که پشت سیستم داده می‌شود.

حکیمی: اگر اجازه بدهید، در همین زمینه، نکته‌ای عرض کنم. اتفاقاً بنده فرصت اصلی را در پرداخت‌های غیرحضور می‌بینم. اگر امکان توکنایز کردن را در برنامه‌های موبایلی داشته باشیم و از رمز اول یا تراکنش بدون پین استفاده کنیم، در بحث تجارت الکترونیک، تجربه کاربری بهتری برای پرداخت خواهیم داشت. اگر رگولاتور و سایر دست‌اندرکاران این پروژه، به این موضوع توجه کنند که استفاده از امکانات جدید و توکنایزیشن را برای پرداخت‌های درون‌برنامه‌ای برنامه‌های موبایل با رمز اول فراهم کنند، سهولتی در پرداخت‌های تجارت الکترونیک اتفاق می‌افتد و پیش‌بینی من این است که پرداخت‌های تجارت الکترونیک، به تدریج اهمیتی معادل پرداخت‌های حضوری پیدا خواهد کرد؛ خصوصاً به دلیل کرونا، رشد عجیبی در تجارت الکترونیک رخ داده که بعد از کرونا هم کاهش پیدا نمی‌کند و ادامه دارد. بنابراین سهولت در پرداخت، یکی از امتیازات مهمی است که می‌توان به آن توجه کرد.

به‌انتهای برنامه نزدیک می‌شویم. آقای سیفی، معاون شرکت خدمات انفورماتیک نیز شنونده این میزگرد هستند. چنانچه تمایل داشته باشند، اگر در مباحث، نکاتی کم یا زیاد مطرح شد، خوشحال می‌شویم توضیحات ایشان را بشنویم. خب، جناب حکیمی! با توجه به اینکه در ماه پایانی سال قرار داریم، درباره وضعیت سال یا سال‌های بعد هم صحبت می‌کنیم. به عنوان آخرین سوال، از آنجا که بنده حضر تعالی را به عنوان یک استراتژیست صنعت می‌شناسم، فکر می‌کنید چه تصویری از آینده کسب‌وکار پرداخت الکترونیک در سال‌های پیش‌رو می‌توانیم ترسیم کنیم؟ آیا وضعیت موجود در آینده با دگرگونی خاصی مواجه خواهد شد یا خیر؟

حکیمی: فکر می‌کنم پاسخ سوال شما را قبل‌تر عنوان کردم اما دوباره تاکید می‌کنم. حرکت کلی جامعه ما به سمت پرداخت‌های تجارت الکترونیکی است و پرداخت‌های حضوری ما، اگر نگوییم رو به محو شدن است، اما سهم برابری با غیرحضور پیدا می‌کنند. علت اصلی آن، بدون تردید کروناست که هدایتگر اصلی برای رشد تجارت الکترونیک بوده است. وقتی مردم به عرصه تجارت الکترونیک وارد می‌شوند، راه برگشتی وجود ندارد تا پرداخت حضوری اتفاق بیفتد. از این نظر، وقتی از استاندارد EMV استفاده شود، مانند این است که افراد به دریا یا محیطی وارد شده‌اند که امکانات بسیار بهتری در اختیار قرار می‌دهد تا در روش پرداخت انعطاف داشته باشند. به نظر من چند رکن اساسی، مهم هستند که باید در سال آینده مدنظر قرار گیرند: یکی اینکه تجربه کاربری را با نظر بانک‌ها، PSPها و حتی نظرسنجی از مردم پیش ببریم و این‌گونه نباشد که در یک جمع محدود، درباره موضوعی که تمام مردم با آن درگیر هستند، تصمیم‌گیری شود. بنابراین این موضوع، باید با مشارکت همه، تدوین و اجرایی شود. دوم اینکه از فرصت‌هایی که EMV فراهم می‌کند فقط در پرداخت‌های حضوری استفاده نشود بلکه پرداخت‌های تجارت الکترونیک به اندازه پرداخت‌های حضوری مهم هستند و می‌توان از آن امکانات، برای پرداخت‌های تجارت الکترونیک نیز استفاده کرد. سومین نکته، تراکنش‌های بدون پین و

مدیریت ریسک است. این پارامترهای تنظیمی مدیریت ریسک در نحوه استقبال مردم از روش جدید پرداخت مهم است. اصل ماجرا این است که همان‌طور که در خارج از کشور، اختیاراتی به بانک‌ها و مشتریان داده شده که این پارامترها را تنظیم کنند، به سمتی حرکت نکنیم که با یک دستورالعمل، پارامترها را تنظیم کنیم و سپس تغییر این دستورالعمل به سال‌ها و ماه‌های بعد موکول شود. این دستورالعمل را از همین ابتدا در اختیار بانک‌ها و مردم قرار دهیم زیرا آنها به بیزینس نزدیک‌ترند و تجربه بهتری را می‌توانند به ارمغان بیاورند.

لطفاً اگر نکته‌ای برای جمع‌بندی در پایان میزگرد، مدنظر دارید، بفرمایید.

حکیمی: بنده عرایضم را در سوال قبلی، جمع‌بندی کردم. متشکرم چون موضوع بسیار جالبی بود و به نظرم ابعاد آن باید کاملاً باز و برای تمام بازیگران صنعت، مشخص می‌شد. ضمناً تلافی تمام روزهایی که این میزگرد، به زمان اضافه کشیده می‌شد، امروز درآوردید!

(به مزاح)

طبری: جمع‌بندی بنده هم در سوالات قبلی‌تان وجود داشت. مطمئناً دوستان بانک مرکزی، دغدغه‌ها را شنیده‌اند و تصمیم‌گیری در تدوین دستورالعمل‌ها، راحت‌تر و با ملاحظات بیشتری خواهد بود. از اینکه این فضا را ایجاد کردید، متشکرم.

ما هم باید به خودمان و میهمانان تبریک بگوییم چون اولین برنامه‌ای است که طی یک ساعت و نیم به اتمام می‌رسد! ضمن تشکر از همه عزیزان، باز هم تاکید می‌کنم لطفاً مدیران دولت، بدانند که مردم، ولی‌نعمت ما هستند و اگر به ابهامات موجود پاسخ دهیم، می‌توانیم جلوی

پوراعظم: آنچه در دنیا در این حوزه اتفاق می‌افتد، این است که ارائه خدمات توکنیزیشن که در دنیا معمولاً به آن TSP گفته می‌شود، محدود به یک نهاد خاص نیستند و معمولاً نیز از اختیار رگولاتور نیست؛ یعنی ذیل مقررات و الزاماتی که رگولاتور می‌گذارد و نیز نظارت و مجوزدهی توسط رگولاتور، این امکان را فراهم می‌سازد که شرکت‌های خصوصی به‌عنوان یک موجودیت در اکوسیستم‌های مبتنی بر پرداخت توکنیزیشن، EMV و پرداخت‌های بدون تماس، خدمات ارائه کنند و این امر، فضای رقابتی جدید را در شبکه پرداخت شکل می‌دهد و موجودیت‌های جدید می‌توانند در این زمین بازی کنند

هرگونه شایعه را بگیریم و با ارائه اطلاعات دقیق و درست، از هدررفت منابع اعم از منابع شرکت‌های خصوصی یا شرکت‌هایی که از بیت‌المال ارتزاق می‌کنند، جلوگیری کنیم. خواهش من این است دوستان و مدیرانی که شنونده برنامه هستند، باز هم این پیام ما را به مسوولان بانک مرکزی برسانند که واقعاً ما به هیچ عنوان، مشکل شخصی با هیچ‌کدام از عزیزان نداریم. اگر امروز، مقداری تندتر از ۴۰ برنامه قبلی صحبت می‌کنیم، واقعیت این است که ما هم از اینکه چرا یک مدیر دولتی یا مدیر شرکتی که در جایگاه حاکمیتی قرار دارد، نباید اطلاعات دقیق و شفاف ارائه کند، دلسرد شده‌ایم. مانند همین موضوع امروز که نه سیاسی بود و نه به فرد خاصی به عنوان عامل پسرفت صنعت پرداخته شد اما باز هم دعوت ما را نپذیرفتند و پاسخگو نبودند. ما دنبال مقصر نیستیم. اینکه بخواهیم بگوییم تقصیر چه کسی بود، خیلی وقت است که از آن گذشته‌ایم. دیگر وقت برای تلف کردن نداریم و باید به سمت چشم‌انداز و آینده بهتر حرکت کنیم. ضمن اینکه خبر خوبی هم رسید. ظاهراً آقای بایدن، رئیس جمهوری آمریکا گفت مکانیسم ماشه را لغو می‌کند. دست‌شان درد نکند. آنچه حق ما بوده و آنها چنین حقی نداشتند که اعمال کنند، الان قرار است، بردارند! به هر حال، خبر امیدوارکننده‌ای بود و امیدوارم بتوانیم در حوزه سیاست خارجی نیز توفیقاتی حاصل کنیم و وضعیت کشور از شرایط موجود خارج شود.

ادامه از صفحه اول

ولی مطابق مستند جدید، پذیرنده می‌تواند از دارنده کارت بخواهد که یک تراکنش استعلام انجام دهد. با اینکار و پس از وارد کردن رمز کارت، اطلاعات دارنده کارت که حتی می‌تواند شامل آدرس ثبت شده دارنده کارت باشد، نیز توسط صادر کننده کارت به پذیرنده نشان داده شود. لازم به ذکر است که تراکنش فوق برای مشاغل خاص، مانند فروش‌های قسطی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. مثلاً شاید در فروش‌های قسطی به درد بخورد یا اینکه برای فروش منطقه‌ای مفید باشد. مثلاً فقط اهالی یک منطقه بتوانند خرید انجام دهند.

تراکنش برگشت از خرید

قطعاً برای شما هم پیش آمده است که به فروشگاه بروید و پذیرنده اشتباهاً مبلغ بیشتری برای شما کارت بکشد و بعد مجبور شود آن را نقدی به شما بدهد یا ممکن است قصد داشته باشید جنسی را مرجوع کنید و درحالی‌که مبلغ را با کارت پرداخت کرده‌اید، پذیرنده مجبور است مبلغ را به‌صورت نقدی برگرداند که ممکن است آن لحظه در فروشگاه نداشته باشد.

در مستند جدید می‌توان با همان کارتی که تراکنش قبلی را انجام داده‌اید، با تأیید پذیرنده یک تراکنش بکشید و تمام مبلغ یا قسمتی از مبلغ تراکنش خرید قبلی را از حساب پذیرنده برداشت کنید و به حساب شما واریز شود. در مستند شاپرک در خصوص سیکل واریز زمانی مشخص نشده است ولی با توجه به اینکه گفته است پذیرنده باید در حساب خود برای برگشت تراکنش به همان مبلغ پول داشته باشد، یعنی مبلغ از حساب پذیرنده برداشت خواهد شد و در سیکل‌های شاپرکی به حساب دارنده کارت واریز می‌شود. در حالی‌که بهتر بود به بانک دارنده کارت یک دستور تصحیح برداشت فرستاده می‌شد تا برداشت قبلی خود را اصلاح کند که در این صورت واریز بسیار سریع‌تر انجام می‌شد.

پرداخت همان همیشگی

قابلیت پرداخت‌های تکراری با مبلغ شبیه به هم بدون ورود کُارت و رمز آن در این نسخه میسر می‌شود. مثلاً با فشردن دکمه‌ای روی اپلیکیشن موبایل خود یک پرداخت به مقدار ۱۰ هزار تومان بدون اینکه اطلاعات کارت را وارد کرده باشید و یا رمز بزنید به‌صورت اتوماتیک و با اعتمادسازی قبلی انجام شود. این قابلیت احتمالاً در پرداخت‌هایی مثل شارژ تاکسی اینترنتی و پرداخت قبوض و غیره مورد استفاده قرار گیرد.

پرداخت کارت‌به‌کارت

امروزه شما نمی‌توانید از روی پایانه عملیات کارت‌به‌کارت را انجام دهید. عملیات کارت‌به‌کارت اصلاً جزو تراکنش‌های مجاز شبکه پرداخت نیست و یک تراکنش شبکه بانکی است. ولی در مستند جدید این تراکنش هم جزو تراکنش شبکه پرداخت می‌شود. بنابراین چون برای عموم کاربران فرق شبکه بانکی با شبکه پرداخت مهم نیست، بهتر است بگویم امکان کارت‌به‌کارت روی پایانه‌های فروشگاهی ممکن می‌شود.

پرداخت رزرو شده

یکی از تراکنش‌های بامزه و کاربردی مستند جدید، رزرو تراکنش است. مثلاً شما به شهر بازی می‌روید و کارت می‌کشید و تا سقف ۲۰ هزار تومان به مسئول شهر بازی اجازه می‌دهید که از کارت شما برداشت کند. بعد از ورود رمز و دریافت تأییده فوق شما به بازی و تفریح می‌پردازید و در نهایت که از شهر بازی خارج شدید، توسط مسئول شهر بازی مبلغ مربوطه که می‌تواند مثلاً ۱۰۰ هزار تومان باشد از کارت شما برداشت می‌شود.

لازم به ذکر است که این برداشت در انتها انجام می‌شود و با تراکنش برگشت از خرید تفاوت دارد. همچنین برای برداشت نهایی دیگر نیازی به دارنده کارت و ورود رمز نیست. این تراکنش‌ها مثلاً برای رزرو اتاق در هتل و یا اجاره ماشین و... مناسب است. با این تراکنش پذیرنده قبل از ارائه سرویس می‌تواند مطمئن شود.

درخواست صورتحساب

برای دریافت ۱۰ گردش آخر کارت خود دیگری نیازی نخواهد بود به خودپرداز مراجعه کنید. می‌توانید از یک پایانه نیز این ۱۰ گردش را دریافت کنید. باتوجه به اینکه اینکار برای شرکت‌های PSP هزینه‌بر است، قطعاً کارمزد خواهد داشت.

به‌صورت خلاصه شاپرک سعی کرده است سبد محصول خود را گسترش دهد و این امکان را برای شرکت‌های پرداخت ایجاد کند که با ارائه خدمات جدید، بازارها و محصولات جدیدی را به مشتریان خود عرضه کنند و درآمدهای جدیدی کسب کنند

سعید کلاتتری

کارشناس سونئچ و ابزار پرداخت